

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протоколом Державної надзвичайної
протиєпізоотичної комісії при
Роздільнянській районній державній
адміністрації від 02.04.2025 № 7

**Комплексна програма
спільних оперативних дій у разі
виникнення підозри та підтвердження
діагнозу на африканську чуму свиней
на території Роздільнянського району**

1. Загальні положення Програми

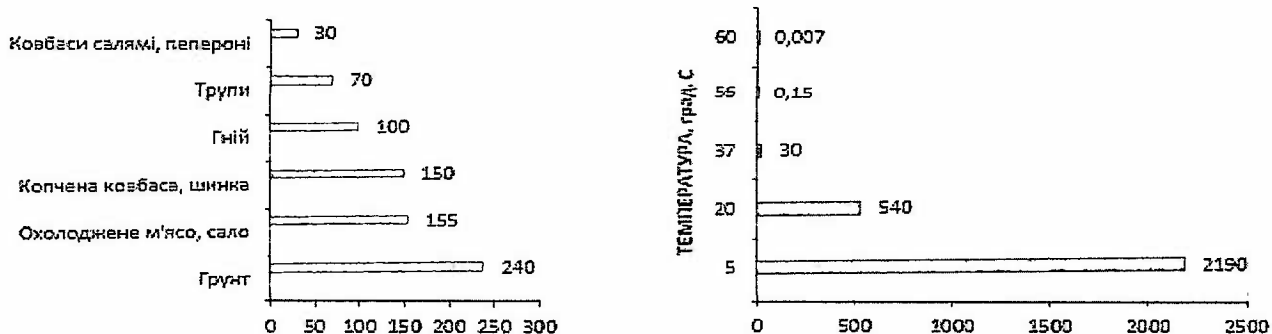
1.1. Етіологія африканської чуми свиней

Африканська чума свиней (далі – АЧС) (*Pestis Africana suum*) - це заразне захворювання, деякі ознаки якого можуть розвиватися доволі швидко, але не завжди є специфічними для встановлення остаточного діагнозу (*детальніше - в пункті 1.3.*). Збудник АЧС це ДНК-вмісний вірус сферичної форми, що належить до родини *Asfviridae*. Він дуже складний і проявляє значну генетичну мінливість. Вірус АЧС заражає клітини імунної системи та ініціює вироблення величезної кількості специфічних антитіл, які, на жаль, не здатні до повної нейтралізації збудника. Це і є однією з основних причин чому виготовлення ефективної вакцини проти нього наразі неможливе. АЧС достатньо легко передається від хворої до здорової тварини (*детальніше - в пункті 1.2.*), чому сприяє надзвичайна стійкість вірусу в навколишньому середовищі.

В умовах України лише домашні та дикі свині виду *Sus scrofa* можуть хворіти на АЧС. Усі інші тварини не сприйнятливі до збудника цієї хвороби. Вірус АЧС не передається людині і є безпечним для її здоров'я. На даний час виділено та описано 22 генотипи вірусу АЧС, однак більшість із них ніколи не виділялась за межами Африки. В Україні було виявлено вірус АЧС генотипу II, що за останні 8 років набув широкого розповсюдження. Характерною особливістю захворювання від початку епізоотії була і залишається висока летальність. І, тому, власникам свиного господарств та фахівцям ветеринарної медицини слід чітко зрозуміти, що АЧС – це невиліковна хвороба, що призводить до загибелі свиней усіх порід і статеві-вікових груп. Антибіотики, або попередня вакцинація проти інших хвороб (*наприклад, КЧС*), жодним чином не впливають на її фатальний перебіг.

Вірус АЧС надзвичайно стійкий до широкого діапазону температур і кислотно-лужової реакції середовища (необмежена при рН 4-10, обмежена при рН 3.1-13.4). У трупах свиней вірус зберігається до десяти тижнів, у м'ясі від хворих тварин – до 155 днів, в копченій ковбасі та шинці – до 5 місяців, більше 3 місяців - у гною, до 4-8 місяців в ґрунті (*мал. 1, ліворуч*). Залишається життєздатним за несприятливих умов зовнішнього середовища таких як висихання та гниття. Охолодження (особливо заморожування) – консервує, а прогрівання, впродовж години до температури понад +50 °С – знезаражує збудник (*мал. 1, праворуч*). В глибоко заморожених тушах свиней тривалість виживання сягає 15 років. Саме ці особливості вірусу й обумовлюють надзвичайну складність контролю його поширення. Субпродукти від інфікованих свиней перетворюються фактично на біологічну бомбу сповільненої дії, яка «вибухає» кожного разу, коли така заражена продукція контактує з іншими свинями. Інвентар, техніка, транспортні засоби, одяг, взуття, тощо, що перебували в контакті з хворими тваринами, продуктами їх життєдіяльності (гній, сеча, сперма) чи забою (труп, кров, м'ясо,

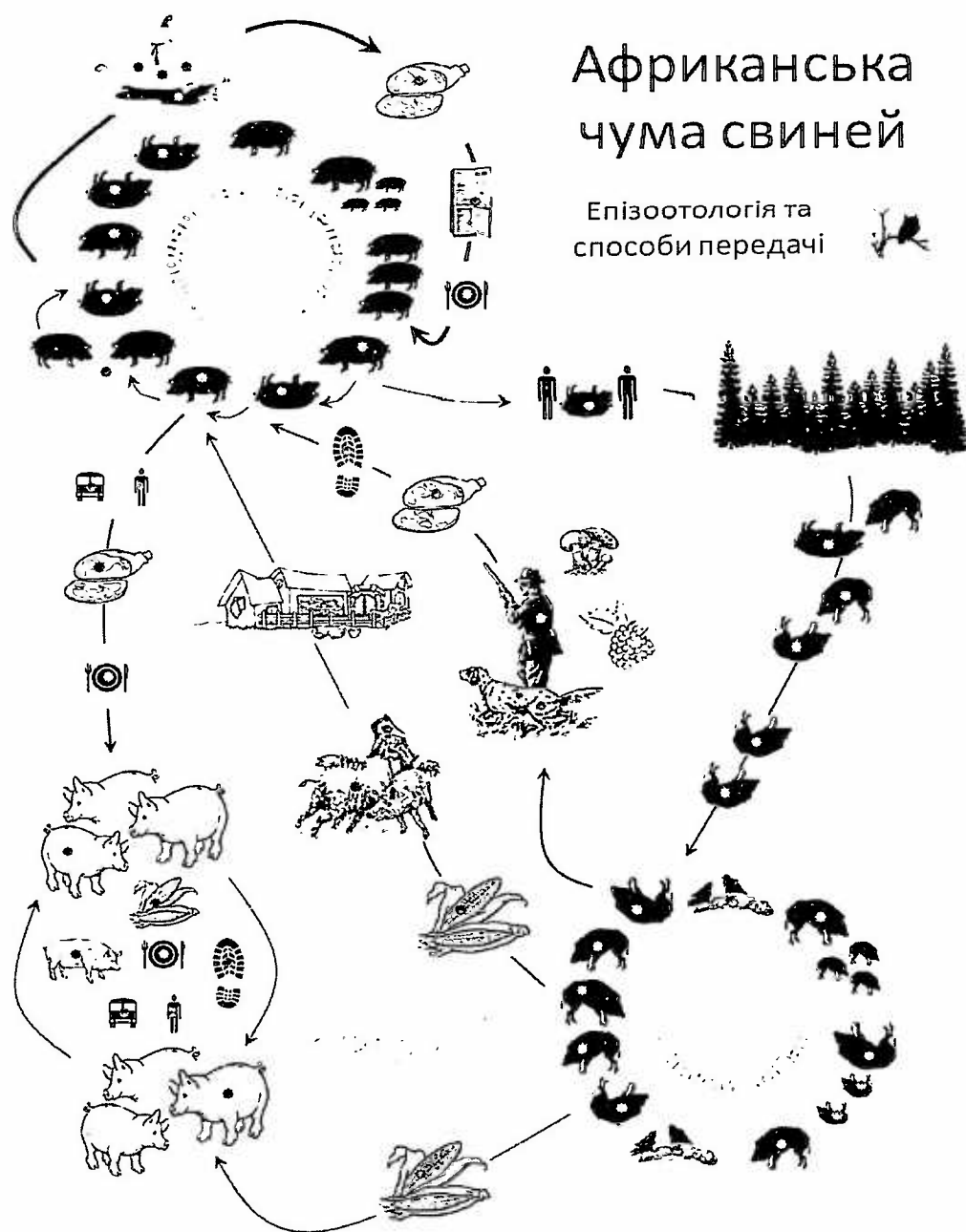
сало, шкіри, кістки, внутрішні органи, тощо) також здатні сприяти швидкому розповсюдженню хвороби.

Мал. 1. Життєздатність вірусу АЧС (в днях) в свинарській продукції, продуктах життєдіяльності свиней та навколишньому середовищі (ліворуч) та тривалість його виживання в крові та сировині при різних температурах (праворуч)

1.2. Епізоотологія та способи передачі АЧС

В умовах поточної епізоотії АЧС у Східній Європі (2007-2015), спричиненої вірусом генотипу II, основним резервуаром захворювання є сектор екстенсивного свинарства (господарства населення та невеликі підсобні свиноферми) в якому широко практикується згодовування свиням харчових відходів. Додатково ускладнює (місцями аж до формування вторинного незалежного циклу передачі вірусу) проникнення АЧС в популяцію диких свиней, звідки цей патоген може деколи знову потрапляти до свійських свиней і ініціювати нові спалахи. Також, за відсутності адекватних заходів контролю, уражені АЧС свиноферми можуть швидко перетворюватись на ключову ланку епізоотичного циклу вірусу АЧС, забезпечуючи його поширення з контамінованою продукцією на нові території. Найбільш небезпечним джерелом вірусу є кров хворих тварин, яка за звичайних (і особливо за низьких) температур, навіть у мізерних кількостях здатна зберігати величезну кількість вірусу АЧС впродовж дуже тривалого періоду часу (мал. 1, праворуч). Тому примусовий забій та поширення термічно необробленого м'яса від уражених АЧС свиней є чи не найважливішим механізмом, який забезпечує безперервність епізоотичного циклу захворювання і його поширення на нові території. Другим за значимістю механізмом є забруднення секретами та екскретами хворих свиней навколишнього середовища, інвентарю та інших предметів (одягу, взуття робітників чи господаря) з якими згодом здатні вступити в контакт здорові тварини. Можливий також ятрогенний механізм зараження АЧС при проведенні вакцинації чи лікування тварин без заміни чи стерилізації голки (халатність персоналу). Роль аерозольного шляху передачі збудника незначна і можлива лише на короткі відстані. Механічне перенесення інфікованої крові в дозах достатніх для зараження впродовж 24-48 годин підтверджено лише для осінніх жигалок (під *Stomoxys*), які влітку можуть сприяти локальному поширенню захворювання від господарства до господарства. Всі інші гематофаги (аргасові, гамазові чи іксодові кліщі, комарі, сліпні тощо), в умовах України, не відіграють жодної ролі в поширенні цього захворювання.

Мал.2. Цикл передачі АЧС та епізоотичні ланцюги, що забезпечують поширення хвороби

АЧС входить до переліку особливо небезпечних (карантинних) хвороб тварин та списку інфекційних та інвазійних хвороб тварин затвердженого МЄБ на 2015 рік. Наразі, АЧС – чи не найнебезпечніша з усіх хвороб свиней, оскільки її занесення супроводжується:

- ✓ високою смертністю серед ураженого поголів'я і значними економічними збитками, зумовленими відсутністю вакцини й необхідністю знищувати усе, навіть потенційно, інфіковане стадо (або поголів'я в населених пунктах в зоні захисту);

- ✓ запровадженням спеціального режиму для свиногосподарств та обмежень у сфері торгівлі свинарською продукцією, що впливає на ціни та доступність свинини для споживачів;

✓ комплексом витрат на проведення моніторингових та діагностичних досліджень, організацію профілактичних та ліквідаційних заходів, втратами внаслідок міжнародних торговельних обмежень, що запроваджуються для недопущення її розповсюдження.

В Україні заходи з профілактики та боротьби з АЧС регламентуються спеціальною інструкцією та відповідними планами дій на районному та обласному рівнях. Згідно чинного законодавства України власники свиней та ветеринарні спеціалісти, що укривають відомості про випадки захворювання на АЧС можуть бути притягнуті до адміністративної і навіть кримінальної відповідальності в залежності від тяжкості злочину та його наслідків.

1.3. Перебіг хвороби, її клінічні ознаки, патологоанатомічні зміни та що необхідно робити при підозрі АЧС

Інкубаційний період короткий (2-12 днів) і супроводжується лихоманкою (40–42 °С) впродовж 48-ми годин перед проявом клінічних ознак (на відміну від класичної чуми свиней) та відсутністю інших симптомів в цей період. Більшість хворих тварин, у цей час, виглядають абсолютно здоровими й не відмовляються від корму (і лише незначний відсоток - проявляє неспокій або ж, навпаки, постійно лежить). Клінічні ознаки проявляються, коли спадає температура: тварини проявляють ознаки слабкості (хитка хода, відмова від корму, ознаки спраги), збиваються в гурти, з'являються ознаки серцевої недостатності: синюшність (ціаноз) шкіри та значні крововиливи (геморагії на шкірі та у внутрішніх органах). Поросні свиноматки, як правило абортують, незалежно від терміну вагітності на 5-8 добу після зараження чи на 1-3 – лихоманки. На плодових оболонках і шкірі плодів, часто реєструють крововиливи. Загибель хворих тварин настає внаслідок серцевої недостатності (набряк легенів - внаслідок геморагічного діатезу) переважно на 7-10 добу з моменту прояву перших клінічних ознак хвороби. Смертність при АЧС складає – майже 100 %.

В умовах прогресуючого погіршення ситуації з АЧС в Україні будь які аномалії в поведінці свиней чи ознаки захворювання (не кажучи про випадки загибелі), слід розглядати як ймовірний спалах АЧС і терміново повідомити про це ветеринарного спеціаліста. Ознаки хвороби, число вражених або загиблих тварин можуть бути надзвичайно розмаїтими в залежності від шляхів, дози зараження та інших обставин і не завжди відповідають типовому опису перебігу цього захворювання. Послідовність дій власників та подальших дій та заходів з боку держави регламентується відповідною інструкцією і розробленими для таких випадків планами дій. Про необхідні заходи, у разі обґрунтованості підозри, власника обов'язково повідомлять викликані спеціалісти. Підтвердження, або виключення діагнозу на АЧС завжди потребує проведення лабораторних досліджень. Проби на АЧС має відібрати лише кваліфікований фахівець, з урахуванням усіх обставин інциденту. Лікування тварин або будь-які намагання самотужки вийти з цієї ситуації лише додатково її ускладнять та сприятимуть подальшому поширенню інфекції і можуть бути кваліфіковані як злочин з відповідними до його тяжкості процесуальними наслідками.

2. Опис проблеми і обґрунтування необхідності прийняття Програми

2.1. Ситуація з АЧС в Україні

За своїм географічним походженням АЧС – це екзотичне (африканське) захворювання, яке неодноразово заносилося в країни Старого та Нового Світу в минулому столітті. Викорінення АЧС у деяких країнах було дуже тривалим і надто дорогим. Варто зазначити, що усі попередні епізоотії АЧС (в тому числі і в СРСР) були пов'язані з поширенням вірусу АЧС генотипу I, з меншою летальністю. Тому поточна ситуація з АЧС у Східній Європі є, до певної міри, безпрецедентною з епізоотологічної точки зору.

У 2007-2015 рр. АЧС генотипу II стрімко поширилася країнами Східної Європи, починаючи з Грузії та Вірменії на Кавказі (2007-2008 рр.), потім через південну та центральну частини Російської Федерації (2008-2011) в Україну та Білорусь (2012-2013), і далі у Польщу та країни Балтії (2014-2015). Масштаби і темпи географічного поширення та залучення до епізоотичного процесу поголів'я свиней різних порід, категорій та господарств різних форм власності (господарства населення, свиноферми різного типу, розміру та рівня біобезпеки), а також, останнім часом, і популяцій європейського диких свиней, зробили АЧС однією з найбільших ветеринарних проблем для свиначства регіону.

До кінця 2014 р. Державній ветеринарній та фітосанітарній службі України вдавалося ефективно протистояти занесенню збудника АЧС на територію країни. Але наприкінці 2014 та у 2015 рр. епізоотична ситуація суттєво погіршилася: масштаби загрози та ризики неконтрольованого поширення захворювання значно зросли. Так, у 2008-2015 рр. у країнах, що безпосередньо межують з Україною (Російська Федерація, Білорусь, Польща) формувалася і постійно розширювалася зона стійкого неблагополуччя по АЧС, яка на межі 2014-2015 рр. досягла північного кордону України і розповзлася на Чернігівську та частину Київської області. У цій частині країни у 2014-2015 рр. фактично сформувався ензоотичний цикл передачі вірусу АЧС, який вже може забезпечувати безперервність його циркуляції без занесення збудника з територій поза межами України. Ключову роль у його підтримці, відіграє сектор екстенсивного свиначства (господарства населення та підсобні свиноферми), де спалахи захворювання надзвичайно важко попереджувати, відстежувати, і вживати адекватних заходів для їх локалізації. Суттєво ускладнює ситуацію паралельне проникнення вірусу в популяцію диких свиней, висока щільність якої на півночі країни (особливо у зоні відчуження Чорнобильської АЕС) створює додаткові ризики для довготривалого укорінення захворювання.

На території України у 2024 р. було зареєстровано 81 випадок АЧС, а у 2025р. - вже 22.

Що стосується Роздільнянського району, то на території району було зареєстровано 2 випадки АЧС:

1) з 09.03.2016р. по 17.03.2016р. у с. Милолюбівка як відокремленій частині с. Степанівка на подвір'ї одного з приватних домогосподарств пали 2 голови дорослих свиней і 8 поросят. 17.03.2016р у райдержлабораторії було проведено розтин одного з трупів, відбір патматеріалу з подальшою його відправкою до

Одеського філіалу ДНДІЛДіВСЕ. 18.03.2016р. відповідно до звітів випробувального центру Одеського філіалу ДНДІЛДіВСЕ № 001697п.м./16 і № 000463п.м./16 з відібраного патматеріалу було виділено вірус АЧС. Того ж було проведено епізоотологічне розслідування випадку захворювання та падежу свиней зі складенням відповідного акту. Також 19.03.2016р. проведено засідання Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії при Роздільнянській районній державній адміністрації. Згідно протоколу даного засідання, територію с. Милолюбівка як відокремлену частину с. Степанівка оголосили неблагополучною щодо АЧС та встановили карантин з 19.03.2016р. Після вжиття усіх заходів з локалізації та ліквідації АЧС 28.04.2016р. протокольним рішенням Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії при Роздільнянській районній державній адміністрації було знято карантин з даної території.

2) 28 листопада 2023 року у підсобному господарстві Новосавицького психоневрологічного будинку-інтернату пало 3 голови свиней з клінічними ознаками АЧС. В той же день було проведено розтин трупів, відбір патматеріалу з подальшою його відправкою до Одеської регіональної державної лабораторії Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, був складений акт епізоотичного обстеження господарства. 29.11.2023р. відповідно до звіту випробувального центру Одеської регіональної державної лабораторії Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів № 003323 п.м./23 з відібраного патматеріалу було виділено вірус АЧС. Того ж дня було проведено засідання Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії при Роздільнянській районній державній адміністрації. Згідно протоколу даного засідання, територію підсобного господарства Новосавицького психоневрологічного будинку-інтернату (вул. Центральна, 95, с. Новосавицьке, Великоплосківської територіальної громади, Роздільнянського району, Одеської області) було визнано епізоотичним вогнищем щодо африканської чуми свиней та запроваджено карантин з 29.11.2023 року. Усе наявне поголів'я свиней у господарстві (25 голів) було знищено шляхом спалювання. Після вжиття всіх необхідних заходів з локалізації та ліквідації АЧС 16.01.2024р. було проведено засідання Державної надзвичайної протиепізоотичної комісії при Роздільнянській районній державній адміністрації, на якому прийняли рішення про зняття карантину з підсобного господарства Новосавицького психоневрологічного будинку-інтернату.

Станом на 01.01.2025 року популяція дикого кабана у лісових та мисливських угіддях на території Роздільнянського району становить більше 140 голів на площі 15707 га.

На 01.01.2025 року в районі налічується всього 7650 голів свиней, з яких у приватному секторі 5174 голови, в свиногосподарствах – 2476 голів.

Спеціалістами Роздільнянської районної державної лікарні ветеринарної медицини щоденно проводиться моніторинг клінічного стану свиней в домогосподарствах та свиногосподарствах. Так, за 2024 рік здійснено 227770 обстежень дворів, клінічно оглянуто 187445 голів. За перший квартал початку року спеціалістами ветмедицини проведено 7430 обстежень дворів, здійснено 2915 головообстежень. Проти класичної чуми свиней фахівці ветеринарної служби вакцинували 9650 голів у 2024 році та 1000 голів у першому кварталі 2025

році. Відібрано за минулий рік 165 проб патматеріалу для лабораторних досліджень.

При моніторингу даної ситуації з власниками проводяться бесіди, щодо унеможливлення проникнення збудника АЧС та інших інфекційних хвороб тварин.

АЧС є вірусною хворобою, яка має схильність до швидкого і неочікуваного розповсюдження. Ця інфекційна хвороба характеризується майже 100 відсотковою летальністю

Тому, ситуацію в Україні слід розглядати як дуже серйозну, а подальше поширення захворювання на нові території – як майже неминуче. Протистояння АЧС в Україні може зайняти роки, якщо не десятиріччя, і однозначно потребуватиме радикального переосмислення ставлення власників свиного господарств до питань біологічної безпеки.

2.2. Заходи з профілактики та попередження занесення збудника АЧС

З метою запобігання занесення вірусу АЧС на територію Роздільнянського району відповідно до «Інструкції щодо профілактики та боротьби з африканською чумою свиней», затвердженою наказом Міністерства аграрної політики та продовольства України від 07.03.2017 № 111 й зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 29.03.2017 № 432/30300 (далі – діюча Інструкція) **забороняється ввезення з територій, неблагополучних щодо АЧС регіонів (районів, областей, країн)):**

- ✓ домашніх свиней і диких кабанів;
- ✓ яйцеклітин/ембріонів домашніх свиней і диких кабанів;
- ✓ сирого м'яса домашніх свиней і диких кабанів;
- ✓ усіх видів м'ясних продуктів, отриманих від домашніх свиней і диких кабанів, які не піддавались обробленню, що гарантує знешкодження вірусу АЧС;
- ✓ продуктів тваринного походження (із свиней), призначених для годівлі тварин або для використання у сільськогосподарських та промислових цілях, у фармацевтичних або хірургічних цілях, патологічного матеріалу і біологічних продуктів (із свиней);
- ✓ кормів рослинного походження для годівлі свиней (без термічної обробки, що гарантує знешкодження вірусу АЧС);
- ✓ скидання стічних вод, харчових відходів та іншого сміття в річки (озера), вздовж магістральних та автомобільних доріг з усіх видів транспортних засобів.

Усі господарства незалежно від форми власності **зобов'язані дотримуватися** вимог закритого режиму роботи, а саме:

- ✓ вхід на територію господарств стороннім особам, а також в'їзд транспортного засобу, не пов'язаного з їх обслуговуванням, забороняється;
- ✓ особи, що відвідують господарства, проходять санітарну обробку і реєструються в спеціальному журналі. Крім того, особи, що відвідує вказані господарства (включаючи посадових осіб органів, уповноважених на здійснення державного контролю (нагляду)), не слід відвідувати інше господарство, контактувати з домашніми або дикими свинями (включаючи полювання) та брати участь у здійсненні протиепізоотичних заходів щонайменше останні 2 тижні;

✓ територію господарств поділяють на такі зони:

- виробничу, яка може включати репродуктивний і відгодівельний сектори, вигульні майданчики з твердим покриттям, ветеринарно-санітарні об'єкти, розташовані відповідно до технологічного процесу; територію виробничої зони огорожують суцільною огорожею по всьому периметру, що унеможливує проникнення на її територію сторонніх осіб, диких та безпритульних тварин;

- адміністративно-господарську, яка може включати будівлі і споруди адміністративно-господарських служб, об'єкти для інженерно-технічного обслуговування (гараж, технічні склади, механічні майстерні), споруди для зберігання і приготування кормів;

✓ вхід у виробничу зону господарств дозволяється тільки через ветсанпропускник, а в'їзд/виїзд транспорту - через постійно діючий дезбар'єр (дезінфекційний блок). На ветсанпропускнику ведуться журнали: виходу на роботу спеціалістів; відвідування сторонніми особами; руху та проведення дезінфекції транспорту; приготування дезрозчинів та заправки дезбар'єрів; прання та дезінфекції спецодягу.

Усі інші входи на виробничу зону господарств мають бути закриті;

✓ виходити в спецодязі і спецвзутті, а також виносити їх за межі виробничої зони та господарства забороняється;

✓ при вході в ізольоване приміщення (секцію), в склади комбікормів, кормокухню, ветеринарно-санітарні об'єкти облаштовують дезкилимки/дезванночки;

✓ в адміністративно-господарській та виробничій зонах облаштовують туалети з умивальниками;

✓ для обслуговування свиней закріплюють за кожною технологічною (виробничою) групою працівників, які пройшли медичне обстеження відповідно до Переліку професій, виробництв та організацій, працівники яких підлягають обов'язковим профілактичним медичним оглядам, та Порядку проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів та видачі особистих медичних книжок, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 23 травня 2001 року № 559.

Особи, хворі на туберкульоз, теніаринхоз, сальмонельоз та інші захворювання, спільні для людини і тварин, до роботи в господарствах не допускаються;

✓ обслуговуючий персонал забезпечують спецодягом та спецвзуттям із розрахунку не менше двох комплектів на працівника. Обладнання, інвентар, спецодяг, спецвзуття та інші предмети маркують і закріплюють за дільницею (цехом). Передавати зазначені предмети з однієї дільниці на іншу без попереднього знезараження забороняється;

✓ співробітникам господарств не дозволяється утримувати свиней в домогосподарствах;

✓ на території господарств забороняється утримувати собак (крім сторожових), котів, а також інші види тварин, включаючи птицю. Сторожові собаки мають бути зареєстровані, з відповідними відмітками в паспорті про щеплення проти сказу, обробки проти гельмінтів та постійно знаходитися лише на території господарства. Для годівлі сторожових собак дозволяється

використовувати лише корми, які не несуть ризик занесення збудників інфекційних хвороб;

✓ ветеринарним фахівцям господарств забороняється обслуговування тварин, що знаходяться в особистому користуванні громадян. Відповідальним за організацію цієї роботи є керівник господарства.

Ведуться відповідні записи щодо планування та використання імунобіологічних препаратів фахівцями ветеринарної медицини господарств та подаються за запитом головному державному інспектору ветеринарної медицини району (міста);

✓ для забезпечення технологічного процесу у виробничій зоні закріплюють внутрішньогосподарський транспорт. Крім того, на території господарств проводять розподіл «чистих» (підвезення кормів, свиней) та «брудних» (вивезення гною, загиблих свиней, відходів забою) автотранспортних шляхів з метою уникнення їх перетинання;

✓ свиней, що підлягають вимушеному забою, перевозять на забійно-санітарний пункт (забійну площадку) спеціальним транспортом, що виключає витоки біоматеріалу. Відвантаження свиней з господарства для будь-яких цілей здійснюється через рампу за межами господарства;

✓ вивіз трупів і боєнських відходів для утилізації/видалення проводять спецавтотранспортом, який регулярно піддають дезінфекції;

✓ обов'язковою умовою для використання приміщень є принцип «порожньо-зайнято» з обов'язковою санацією приміщень впродовж двох - п'яти діб;

✓ на територію виробничої зони господарств забороняється приносити продукти тваринного походження. У разі необхідності керівництво господарства організовує приймання їжі співробітниками у відведених для цього місцях, які обладнані санітарним приміщенням та умивальниками;

✓ навколо приміщень, в яких утримуються свині, не створюються насадження плодово-ягідних дерев та кущів для зменшення ймовірності заселення їх синантропними та дикими тваринами;

✓ забороняється використовувати для утримання свиней літні табори;

Власники особистих господарств населення зобов'язані дотримуватися наступних рекомендацій:

✓ не утримувати диких кабанів в домашніх умовах;

✓ утримувати свиней у закритих приміщеннях, не допускаючи їх виходу та контакту з іншими тваринами;

✓ не купувати тварин у невстановлених для цього місцях та без супровідних ветеринарних документів;

✓ обслуговувати тварин лише у змінному спецодязі, використовуючи окремі засоби догляду та інвентар;

✓ не дозволяти відвідування господарства та тваринницьких приміщень стороннім особам;

✓ забезпечувати закритий режим роботи господарства;

✓ у випадку прояву будь-яких ознак захворювання у тварин - невідкладно звертатися до лікаря ветеринарної медицини;

✓ не забивати хворих свиней та не переробляти туші захворілих тварин;

- ✓ утриматися від утримання свиней у приватному господарстві, якщо ви мисливець, або з якихось причин маєте постійний контакт із дикою фауною;
- ✓ не згодовувати свиням харчові відходи, що містять свинину чи продукти забою без термічної обробки.

3. Основна мета Програми

Забезпечення стабільної епізоотичної ситуації на території Роздільнянського району щодо АЧС, визначення спільних оперативних дій у разі виникнення підозри захворювання свиней або диких кабанів на АЧС та ліквідації цієї інфекції.

4. Заходи і засоби досягнення мети Програми

4.1. Склад керуючої та оперативної робочої груп для роботи у разі виникнення підозри захворювання свиней на АЧС та ліквідації цієї інфекції

Склад керуючої групи:

Голова керуючої групи	-	начальник Роздільнянського районного управління ГУ Держпродспоживслужби в Одеській області, державний інспектор.
Заступник голови керуючої групи.	-	заступник начальника - начальник відділу безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини Роздільнянського районного управління ГУ Держпродспоживслужби в Одеській області.

Склад оперативної робочої групи для роботи у разі виникнення підозри захворювання свиней або диких кабанів на АЧС та ліквідації цієї інфекції

Керівник оперативної робочої групи.	-	начальник Роздільнянської районної державної лікарні ветеринарної медицини,
Заступник керівника оперативної робочої групи.	-	Завідуючий дільничною лікарнею ветеринарної медицини Роздільнянської районної державної лікарні ветеринарної медицини,
Інші члени оперативної робочої групи	-	Головні та провідні спеціалісти відділу безпечності харчових продуктів та ветеринарної медицини Роздільнянського районного управління ГУ Держпродспоживслужби в Одеській області.

За згодою	-	голова Роздільнянського районного товариства мисливців та рибалок.
За погодженням керівництва	-	представник відділення поліції Роздільнянського районного управління ГУНП в Одеській області.
За погодженням керівництва	-	представник Роздільнянського районного сектору управління ДСНС України у Одеській області.
За згодою	-	представники ОТГ Роздільнянського району.

4.2. Необхідність у силах та засобах Держпродспоживслужби в Роздільнянському районі та інших зацікавлених служб

Згідно Інструкції місцева державна надзвичайна протиепізоотична комісія вирішує усі питання, пов'язані з ліквідацією хвороби та приймає план дій щодо боротьби із захворюванням, затверджує інформаційну систему по забезпеченню оперативного зв'язку і координації всіх запланованих дій зацікавлених служб на території Роздільнянського району по цим питанням.

В разі виникнення АЧС, з метою проведення оздоровчих заходів та недопущення розповсюдження збудника будуть задіяні представники ОТГ Роздільнянського району, Роздільнянського районного сектору управління ДСНС України у Одеській області, відділення поліції Роздільнянського районного управління ГУНП в Одеській області, лісового господарства, спеціалісти Роздільнянського районного управління ГУ Держпродспоживслужби в Одеській області та Роздільнянської районної державної лікарні ветеринарної медицини, які працюють згідно штатного розпису на час виникнення спалаху АЧС.

Спеціалісти Роздільнянського районного управління ГУ Держпродспоживслужби в Одеській області працюють з 8-00 до 16-30 годин відповідно до правил внутрішнього трудового розпорядку. Однак, згідно рішення державної надзвичайної протиепізоотичної комісії при Роздільнянській районній державній адміністрації (далі – ДНПК при Роздільнянській РДА) під час боротьби з АЧС вони можуть бути залучені до роботи у будь-який час відповідно до КЗпП.

4.3. Протиепізоотичні заходи по недопущенню поширення АЧС на території Роздільнянського району

Протиепізоотичні заходи по недопущенню поширення АЧС на території Роздільнянського району проводяться відповідно до діючої Інструкції, всіх рішень ДНПК при Кабінеті Міністрів України, ДНПК при Одеській обласній державній адміністрації, розроблених і затверджених протокольними рішеннями ДНПК при Роздільнянській РДА Планів заходів по ліквідації та недопущенню поширення захворювання АЧС.

4.4. Матеріальні засоби (резерви), які використовуються в заходах боротьби з АЧС

Для обробки приміщень, обладнання, загонів, території вогнища, забійних пунктів та інших місць, де перебували тварини, тощо використовують дезінфекційні розчини, що знешкоджують вірус АЧС:

- ✓ розчин формаліну з умістом 1,5 % формальдегіду;
- ✓ 1,5 % розчин параформу, приготовлений на 0,5 % розчині їдкого натру;
- ✓ 3 % розчин парасоди або фоспару;
- ✓ 5 % розчин хлораміну;
- ✓ сухе хлорне вапно з вмістом не менше як 25 % активного хлору;
- ✓ розчини хлорного вапна з умістом 4 % активного хлору;
- ✓ 3 % (гарячий) розчин їдкого натру;
- ✓ хлорантоїн у вигляді 2 % водного розчину, експозиція 3 години;
- ✓ біоклін 1,5 % розчин, експозиція 1 година;
- ✓ зоостерил з умістом 0,5 % надоцтової кислоти;
- ✓ кристал 900, кристал 1000, інші засоби, які відповідно до настанов з їх застосування є активними до збудника АЧС.

Розрахунки витрат дезрозчинів на 1 м² та експозиція їх застосування визначаються відповідно до настанов з їх застосування.

Індивідуальні засоби захисту: протичумні костюми (багаторазові, одноразові), гумові чоботи, захисні маски або респіратори, захисні окуляри, гумові рукавички та інше.

Обладнання, техніка для проведення дезінфекції, дезінсекції: дезінфекційні установки, ранцеві оприскувачі та інше обладнання, яке є в наявності та може бути використане для проведення відповідних робіт.

У разі виникнення АЧС згідно наказів вищестоячого керівництва можуть залучатися спеціалісти задіяних установ з інших ОТГ, районів та міст. Щодо залучення працівників інших підприємств різної форми власності рішення приймає ДНПР при Роздільнянській РДА.

4.5. План заходів при підозрі захворювання свиней на АЧС території Роздільнянського району

№ з/п	Найменування заходів	Термін виконання	Відповідальні за виконання
1.	При підозрі на захворювання АЧС свиней, спеціалісти ветеринарної медицини, які обслуговують дане господарство, користувачі мисливських угідь, власники тварин, представники ОТГ Роздільнянського району, керівники господарств та інші спеціалісти галузі тваринництва повідомляють про виниклу підозру начальника - Роздільнянського районного управління ГУ Держпродспоживслужби в Одеській області, і до прибуття спеціалістів компетентного органу з питань ветеринарної медицини району у господарство (населений пункт) спеціалісти ветеринарної медицини разом із власниками тварин виконують такі заходи: - беруть на облік всіх свиней різних категорій у господарстві і населеному пункті та	Негайно	Спеціалісти ветеринарної медицини господарств, спеціалісти Роздільнянської РДЛВМ, спеціалісти Роздільнянського районного управління ГУ Держпродспоживслужби в Одеській області, керівники господарств, власники тварин, представники ОТГ Роздільнянського району, користувачі мисливських угідь

	складають список з кількістю уже хворих свиней, загиблих і ймовірно інфікованих у кожній із категорій (у списку повинні бути зазначені і ті тварини, які народилися і загинули протягом періоду, відколи виникла підозра; інформація стосовно зазначеного списку повинна надаватися на першу вимогу спеціалістів державної служби ветеринарної медицини); - ізолюють хворих і підозрілих на захворювання свиней у тому самому приміщенні, в якому вони перебувають; - забороняють будь-які перегруповання тварин, у т.ч. технологічні; - припиняють забій і реалізацію тварин усіх видів (включаючи птицю) і продуктів їхнього забою (м'яса, сала, шкіри, шерсті, пір'я тощо); - забороняють вивезення туш свиней, м'яса, продуктів та сировини з них, кормів для тварин, інвентарю, матеріалів або відходів, які можуть бути фактором передачі та розповсюдження АЧС за межі господарства; - забороняють вхід на територію господарства стороннім особам, а також рух транспортних засобів у господарство та з нього; - забезпечують проведення дезінфекції на вході-виході зі свинарника, весь обслуговуючий персонал повинен дотримуватись особистої гігієни, необхідної для зниження ризику розповсюдження АЧС.		
2.	Після отримання інформації про те, що у диких свиней підозрюється наявність АЧС, Роздільнянське районне управління Держпродспоживслужби в Одеській області комісійно, разом з користувачами мисливських угідь, проводить епізоотичне розслідування для підтвердження або виключення наявності хвороби, надає інформацію господарствам всіх форм власності та мисливським господарствам, при цьому проводиться лабораторне дослідження усіх диких свиней, упольованих або виявлених мертвими на відповідній території.	Негайно	Начальник Роздільнянського районного управління ГУ Держпродспоживслужби в Одеській області, користувачі мисливських угідь -
3.	Державний інспектор ветеринарної медицини у Роздільнянському районі після одержання повідомлення про підозру на захворювання АЧС повідомляє про підозру на захворювання АЧС і вжиті заходи головного державного інспектора ветеринарної медицини в Одеській області, а також спеціалістів Держпродспоживслужби сусідніх районів, Голову ОТГ відповідної території, голову Роздільнянської районної державної адміністрації.	Негайно	Державний інспектор ветеринарної медицини в Роздільнянському районі

4.	Для з'ясування епізоотичної ситуації на місці, клінічного огляду тварин, відбору патологічного матеріалу для лабораторних досліджень та проведення епізоотичного розслідування з метою встановлення джерел і шляхів можливого занесення збудника хвороби, визначення меж можливого епізоотичного осередку і вжиття заходів щодо недопущення поширення збудника хвороби за його межі державний інспектор ветеринарної медицини в Роздільнянському районі виїжджає разом із спеціалістами Роздільнянського районного управління Держпродспоживслужби в Одеській області, Роздільнянської районної державної лікарні ветеринарної медицини та іншими структурами в зазначене господарство або населений пункт. Розслідування повинно відображати: - тривалість періоду часу, протягом якого вірус АЧС міг існувати в господарстві, перш ніж про хворобу було повідомлено або з'явилась підозра щодо неї; - переміщення людей, транспортних засобів, свиней, туш, м'яса або інших матеріалів, які могли бути контаміновані; - можливе джерело занесення збудника хвороби в господарство та визначення інших господарств, у яких свині могли бути інфіковані або контаміновані одним джерелом; - наявність поголів'я свиней в господарстві (населеному пункті).	Негайно	Група оперативного реагування
5.	Для лабораторних досліджень відбираються зразки крові, селезінки, лімфатичних вузлів (підщелепних, мезентеріальних) від 1-3 вимушено забитих, хворих або загинувших свиней. Відібраний патологічний матеріал опечатується і відправляється із супровідним документом до випробувального центру Одеської регіональної державної лабораторії Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів. В супровідному документі на відібрані зразки вказується місце розташування господарства, прізвище, ім'я по батькові власника; вид тварин, їх кількість і час знаходження в господарстві; дата виявлення перших ознак захворювання; підозрювана хвороба, клінічні ознаки та патолого-анатомічні зміни; кількість загинувших тварин з ознаками захворювання; проведені лікувальні заходи і вакцинація, яка проводилась в останні декілька днів; перелік зразків, що направляється для дослідження; дата відправки патматеріалу та час його відправки; кількість спалахів хвороби	Відповідно вимог діючої Інструкції	Спеціалісти Роздільнянської районної державної лікарні ветеринарної медицини

4.6. План оперативних спільних дій різних служб при встановленні діагнозу на африканську чуму свиней у господарствах різних форм власності на території Роздільнянського району

№ п/п	Назва заходів	Строк виконання	Відповідальний за виконання
1.	При отриманні повідомлення про встановлення діагнозу на АЧС серед домашніх або диких свиней Роздільнянське районне управління Держпродспоживслужби в Одеській області надсилає до Головного управління Держпродспоживслужби в Одеській області інформацію згідно вимог діючої Інструкції: - дату та час відправки патматеріалу до випробувального центру Одеської регіональної державної лабораторії Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів; - область, район, ОТГ, господарство, мисливське господарство, населений пункт, на території яких відібраний матеріал; - дату виявлення підозри на АЧС; - дату встановлення діагнозу; - методи, якими проводилось дослідження для підтвердження хвороби; - категорію хворих тварин – наявність хвороби підтверджено у диких свиней або у свиней, що знаходяться у господарстві, на бойні або в транспортному засобі; - географічне положення місця, де був підтверджений спалах АЧС; - кількість спалахів хвороби, кількість свиней з підозрою на хворобу в місці спалаху, на бойні або в транспортному засобі; - кількість загиблих свиней кожної категорії в господарстві, на бойні або в транспортному засобі; - для кожної групи – розповсюдженість хвороби та кількість свиней, у яких було підтверджено наявність АЧС; - вжиті заходи по недопущенню розповсюдження інфекції.	Протягом 24 годин з часу підтвердження діагнозу	Начальник Роздільнянського районного управління ГУ Держпродспоживслужби в Одеській області
2.	Розробляється план заходів щодо недопущення поширення збудника хвороби за межі епізоотичного осередку та ліквідації захворювання. План заходів вноситься на розгляд та для затвердження до ДНПК при Роздільнянській РДА.	Негайно	Роздільнянське районне управління ГУ Держпродспоживслужби в Одеській області Роздільнянська районна державна лікарня ветеринарної медицини
3.	Після одержання інформації про встановлення діагнозу на АЧС ДНПК при	Прийняття рішення на	Державна надзвичайна протиепізоотична

Роздільнянській РДА приймає рішення про оголошення спалаху АЧС в господарстві, мисливському господарстві, населеному пункті і встановлення в них карантину, визначає межі спалаху (неблагополучного пункту), зон захисту і спостереження (нагляду) та організовує проведення протиепізоотичних заходів: охоронно-карантинні – забезпечення локалізації вогнища інфекції, виконання карантинних заходів з недопущення розповсюдження захворювання; епізоотологічні – обстеження епізоотичних вогнищ та інфікованих об'єктів, аналіз епізоотичної ситуації, розробка і контроль здійснення заходів з ліквідації хвороби; діагностичні – відбір патологічного матеріалу та його доставка до Одеської регіональної державної лабораторії Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів та/або інші уповноважені акредитовані державні лабораторії ветеринарної медицини; матеріально-технічні – забезпечення дезінфекційною технікою, засобами для ліквідації осередку інфекції (технікою, обладнанням, тощо), засобами індивідуального захисту осіб, що працюють у спалаху хвороби. На засіданні ДНПК при Роздільнянській РДА для недопущення поширення та з метою ліквідації хвороби: - затверджуються План заходів щодо профілактики, недопущення поширення та ліквідації захворювання, затверджується схема інформування для забезпечення оперативного зв'язку і координації всіх запланованих дій; - організовується облік усього поголів'я свиней в зонах захисту та спостереження (нагляду); - організовується виділення необхідної техніки, дезінфекційних машин, транспортних засобів, бульдозерів, скреперів та інших технічних і дезінфекційних засобів для проведення земляних та інших робіт; - визначаються м'ясопереробні підприємства для забою і переробки свиней із зони захисту; - створюються спеціальні загони (групи), які працюють під керівництвом та виконують затверджені ДНПК при Роздільнянській РДА заходи. ДНПК при Роздільнянській РДА визначає	протязі 24 годин	комісія при Роздільнянській районній державній адміністрації (ДНПК при Роздільнянській РДА)
---	-------------------------	--

межі спалаху (неблагополучного пункту) АЧС та двох територіальних зон - захисту та спостереження (нагляду). Розміри зон, які встановлюються залежно від географічного положення, мають забезпечувати нерозповсюдження хвороби. ДНПК при Роздільнянській РДА розміщує у засобах масової інформації повідомлення, які повинні містити відомості про межі спалаху (неблагополучного пункту) АЧС, зон захисту та спостереження (нагляду) та за необхідності - про застосовані в кожній із цих зон ветеринарно-санітарні заходи та необхідні заходи профілактики. <u>Заходи в неблагополучному пункті</u> 1. В особистому селянському господарстві: - створюються групи для вилучення тварин, до складу яких входять представники органів, визначених ДНПК при Роздільнянській РДА; - якщо в особистому селянському господарстві утримується значна кількість свиней, що не дає змоги оперативно провести їх умертвіння та спалення трупів, або спалахом (неблагополучним пунктом) визначено весь населений пункт або його частину, встановлюють карантинний пост/пости, із залученням представників територіальних органів, визначених ДНПК при Роздільнянській РДА, на дорозі при в'їзді (виїзді) до спалаху (неблагополучного пункту), який має функціонувати до проведення заключної дезінфекції. Також встановлюють попереджувальні знаки з написом «Карантин» та знаки, які вказують на об'їзд карантинної зони; - вилучаються, умертвляються та спалюються всі свині у спалаху (неблагополучному пункті); - за відсутності можливості спалити трупи тварин їх закопують у визначеному рішенні ДНПК при Роздільнянській РДА місці на глибину не менше 2 метрів; - шар ґрунту з приміщень, де утримувались свині, завтовшки 10-15 см знімають і разом з гноєм закопують у місці спалення трупів на глибину не менше 1,5 метра. Гній пересипають сухим хлорним вапном, яке містить не менше 25 % активного хлору, з розрахунку 0,5 кг/м-2, зволожують водою або знезаражують іншим еквівалентним методом/засобом та переміщують у траншею.	На період проведення карантину	ДНПК при Роздільнянській РДА, спеціалісти Роздільнянського РУ ГУ Держпродспоживслужби в Одеській області та Роздільнянської РДЛВМ, територіальні органи ДСНС, Нацполіції, представники ОТГ Роздільнянського району
--	---------------------------------------	---

Протягом року на місці захоронення забороняється проведення земельних робіт; - спалюються у визначеному рішеннім ДНПР при Роздільнянській РДА місці туші тварин, трупи тварин, що загинули, свинину, ймовірно контаміновані матеріали, речовини та відходи, дерев'яний та малоцінний інвентар; - проводяться дератизація в господарстві, трупи гризунів спалюються; - проводиться дезінфекція транспорту, задіяного у виконанні заходів, у місцях доставки трупів тварин та інших відходів та на виїзді зі спалаху (неблагополучного пункту); - увесь спецодяг та спецвзуття персоналу, задіяного в проведенні заходів, дезінфікується, а одноразовий спецодяг спалюється. 2. У свиногосподарстві: - встановлюється карантинний пост/пости із залученням представників територіальних органів, визначених ДНПР при Роздільнянській РДА, на дорозі при в'їзді (виїзді) до спалаху (неблагополучного пункту), який має функціонувати до проведення заключної дезінфекції, із забезпеченням цілодобового чергування; - перекриваються всі виїзди і заїзди до спалаху (неблагополучного пункту) по польових дорогах з метою недопущення руху транспорту, залишивши одну дорогу, на якій встановлено карантинний пост та дезтехніку (обладнання) для дезінфекції автотранспорту; - встановлюються попереджувальні знаки з написом «Карантин» та знаки, які вказують на об'їзд карантинної зони, при в'їздах та виїздах з території спалаху (неблагополучного пункту) щодо АЧС; - забезпечується знезараження транспорту, що виїжджає зі спалаху (неблагополучного пункту), та взуття людей; - створюються умови для обов'язкової щоденної санітарно-гігієнічної обробки осіб, задіяних у виконанні заходів, та тих, які відвідали спалах (неблагополучний пункт); - забезпечуються необхідні побутові умови для осіб, задіяних у чергуванні на карантинних постах; - затверджуються робочі інструкції для осіб, задіяних у виконанні заходів; - забезпечуються харчуванням особи, задіяних у чергуванні на карантинних постах; - виділяється необхідна техніка,	На період проведення карантину	ДНПР при Роздільнянській РДА, спеціалісти Роздільнянського РУ ГУ Держпродспоживслужби в Одеській області та Роздільнянської РДЛВМ, територіальні органи ДСНС, Нацполіції, представники ОТГ Роздільнянського району
--	---------------------------------------	---

дезінфекційні машини, засоби, автотранспорт, бульдозери, скрепери та інші технічні і дезінфекційні засоби для виконання плану заходів; забороняється: - увезення на територію спалаху (неблагополучного пункту) та вивезення за його межі тварин усіх видів, а також продуктів і сировини тваринного походження, інвентарю, матеріалів, які можуть містити фактори передачі АЧС (крім транспортування для спалювання); - вивезення з території спалаху (неблагополучного пункту) продуктів рослинництва, кормів, інших вантажів; - вхід до неблагополучного господарства сторонніх осіб, в'їзд транспорту, перегрупування поголів'я свиней господарств; - створюють для умертвіння тварин групи, до складу яких включають представників господарства та органів, визначених ДНПК при Роздільнянській РДА; - здійснюють умертвіння свиней в найкоротший строк; - спалюють туші тварин, трупи тварин та отриману в господарстві продукцію свинарства, ймовірно контаміновані матеріали, речовини та відходи у визначеному рішенні ДНПК при Роздільнянській РДА місці; - проводять дератизацію в господарстві, трупи гризунів спалюють; - дезінфікують транспорт, задіяний у виконанні заходів, у місцях доставки трупів тварин та інших відходів та на виїзді зі спалаху (неблагополучного пункту); - дезінфікують увесь спецодяг та спецвзуття спеціалістів, задіяних в проведенні заходів. Одноразовий спецодяг спалюють; - проводять знищення бродячих котів і собак гуманними методами. 3. У мисливському господарстві: - туші відстріляних диких кабанів та трупи тварин, що загинули, спалюють у визначеному - рішенні ДНПК при Роздільнянській РДА місці; - транспорт, задіяний у виконанні заходів, дезінфікують у місцях доставки трупів тварин, інших відходів та перед виїздом з мисливського господарства; - дезінфікується увесь спецодяг та спецвзуття спеціалістів, задіяних в проведенні заходів. Одноразовий спецодяг спалюють;	На період проведення карантину	ДНПК при Роздільнянській РДА, користувачі мисливських угідь, спеціалісти Роздільнянського РУ ГУ Держпродспоживслужби в Одеській області та Роздільнянської РДЛВМ територіальні органи ДСНС, Нацполіції,
--	---------------------------------------	--

- встановлюють чисельність диких кабанів в мисливському господарстві та знищують їх; - створюються групи для обходу та збору (у випадку виявлення) трупів диких кабанів на території мисливського господарства з метою подальшого спалення. 4. На інфікованому об'єкті: - усі сприйнятливі тварини умертвляються, туші і потенційно контамінована продукція спалюються; - туші та субпродукти з відсутнім ризиком інфікування або контамінації переробляються під наглядом спеціалістів управління Держпродспоживслужби в районі; - приміщення, обладнання і транспортні засоби підлягають очистці, дезінфекції та дезінсекції (за потреби) під наглядом спеціалістів ветеринарної медицини; - у місцях виявлення інфікованих вірусом АЧС продуктів свинарства, трупів або решток свиней (сміттєзвалища, пасовища, лісосмуги тощо) проводять знезараження; - епізоотичне розслідування проводиться відповідно до вимог діючої Інструкції; - заходи, встановлені діючої Інструкцією, застосовуються в господарстві, з якого надійшли інфіковані свині та/або туші, а також в інших контактних господарствах у разі їх встановлення; - завезення свиней для забою на забійному пункті проводиться не раніше ніж через 48 годин після завершення операцій з очистки, дезінфекції та дезінсекції (за потреби) приміщень. <u>Заходи в зоні захисту (зона на території, яка безпосередньо межує з епізоотичним вогнищем радіусом не менше 3 км, але не більше 10 км)</u> - проводиться облік всього свинопоголів'я в господарствах усіх форм власності та попередження власників про заборону продажу, переміщення, вигульного (вільного) утримання та безконтрольного забою свиней; - забиваються усі клінічно здорові свині населення та господарств зони захисту у визначеному ДНПІК при Роздільнянській РДА місці; - туші використовуються після проведення лабораторних досліджень на АЧС від не менше 10 % забитих тварин; - умертвіння та спалення у визначеному	На період проведення карантину	представники ОТГ Роздільнянського району ДНПІК при Роздільнянській РДА, спеціалісти Роздільнянського РУ ГУ Держпродспоживслужби в Одеській області та Роздільнянської РДЛВМ, територіальні органи ДСНС, Нацполіції, представники ОТГ Роздільнянського району
--	---------------------------------------	--

Після остаточної дезінфекції проводиться оцінка якості знезараження об'єктів. <u>Зняття карантину</u> Карантин знімають через 40 діб після виконання всього комплексу заключних ветеринарно-санітарних заходів за рішенням ДНПК при Роздільнянській РДА. <u>Відновлення поголів'я свиней у господарствах після спалаху хвороби</u> Завезення свиней у неблагополучне господарство, яке працює з дотриманням чинних ветеринарно-санітарних заходів, може здійснюватись не раніше ніж через 40 діб після завершення операцій з очистки, дезінфекції, дератизації та дезінсекції (за потреби) у відповідному господарстві. При цьому завезення свиней починається із завою індикаторних свиней (не менше 5 % від проектних потужностей підприємства), які були перевірені та дали негативні результати щодо наявності антитіл до вірусу АЧС або походять з господарств, на які не розповсюджуються ніякі обмеження, пов'язані з АЧС. Індикаторних свиней розміщують на території всього господарства та через 45 діб після їх розміщення проводять у них відбір проб та досліджують на наявність антитіл відповідно до керівництва з діагностики. Свиней не дозволяють вивозити з господарств доти, доки не будуть отримані негативні результати серологічних досліджень; якщо у жодної з них не виявлені антитіла до вірусу АЧС, може бути проведено повне відновлення поголів'я. Розведення свиней в особистих селянських господарствах, де було зареєстровано випадки АЧС, дозволяється через 6 місяців після зняття карантину з дотриманням необхідних ветеринарно-санітарних заходів.	Після проведення комплексу заходів	ДНПК при Роздільнянській РДА Роздільнянське районне управління ГУ Держпродспоживслужби в Одеській області, керівники господарств, власники тварин
--	---	---

4.7. Правила безпеки для обслуговуючого персоналу в неблагополучних господарствах

При проведенні карантинних заходів у неблагополучних щодо АЧС господарствах (відділеннях, фермах, дворах), інших робіт, пов'язаних з контактом із заразним матеріалом, слід дотримуватися виконання правил техніки безпеки.

Обслуговуючий персонал забезпечується мийними та дезінфекційними засобами, спеціальним одягом, індивідуальними засобами захисту (захисні маски

або респіратори, окуляри, рукавички, спецодяг, спецвзуття), додатково проводиться інструктаж щодо дотримання правил особистої гігієни.

Спецодяг та спецвзуття після кожної зміни знезаражують у параформаліновій дезінфекційній камері, разовий одяг спалюють.

Особи, які працюють з дезінфекційними засобами, повинні чітко дотримуватись правил особистої гігієни.

Під час використання препаратів, що подразнюють слизові оболонки очей та органів дихання, працювати дозволяється тільки в протигазах або респіраторах та захисних окулярах, а при контакті з концентрованими розчинами слід користуватися гумовими рукавичками.

В аптечках першої допомоги мають бути розчини, що нейтралізують дезінфекційні речовини, які використовуються.

Курити та вживати їжу під час роботи з дезінфекційними речовинами забороняється. Після проведення дезінфекції обличчя та руки необхідно вмити теплою водою з милом.

Начальник Роздільнянського
районного управління
Держпродспоживслужби
в Одеській області

Олег ГНИСЮК

Начальник Роздільнянської державної
лікарні ветеринарної медицини

Сергій КОЗАК